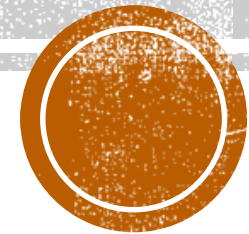

MIKE ROADSHOW

Maaret Meriläinen & Minna Kangas, Oulun Seudun Muistiyhdistys ry

Katja Kujala & Manar Ameli, Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys ry

MIKE-TYÖVÄLINE

- Muistisairaan Ihmisen Koetun Elämänlaadun sekä psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn arvioinnin ja seurannan työväline.
- Ensisijaisesti tarkoitettu kotona asuville, lievää ja keskivaikeaa muistisairautta sairastaville ihmisille
- MIKE-työväline on kehitetty muistityötä tekevien ammattilaisten käyttöön (järjestöt, kotihoito, päivätoiminta, asumispalveluyksilöt...)
- Kehitetty osana RAY:n Eloisa Ikä –ohjelmaa, jota koordinoi VTKL. (www.eloisaika.fi)

TARVE KEHITTÄMISELLE

- Puuttui työkalu muistisairaan ihmisen oman kokemuksen esille tuomiseen. On olemassa arviointimittareita, mutta niissä ei ole huomioitu riittävästi muistisairauden aiheuttamia erityispiirteitä. (THL:n Toimia-tietokanta).
 - Usein muistisairaan ihmisen hyvinvoinnista kysytään vain läheisiltä tai ammattihenkilöiltä, ei ihmiseltä itseltään. Itsemääräämisoikeus?
 - Muistisairaan ihmisen koetusta elämänlaadusta on hyvin vähän tutkittua tietoa.
- Vaikka MIKEN taustalla on ajatus muistisairaan oman äänen kuulemisesta, se ei tarkoita, ettei omaisen tai ammattihenkilön mielipiteitä kysyttäisi/otettaisi huomioon.

TARVE KEHITTÄMISELLE

- Kansallinen muistiohjelma (STM 2012)
- Vanhuspalvelulaki
- Itsemääräämisoikeuslaki

- Muistijärjestöiltä puuttui yhtenäinen keino raportoida rahoittajalle järjestämänsä toiminnan psykososiaalisista vaikutuksista.

MIKEN TYÖSTÄMINEN

- Kokeileva kehittäminen
- Tutkitun tiedon vähyys → taustalla kokemus muistisairaista ihmisistä sekä heidän toimintakyvyn arvioinnista.
- Tutustuminen useisiin erilaisiin elämänlaatua sekä psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä arvioiviin mittareihin. Osa näistä olimme käyttäneet vuosia, osaan tutustuttiin tässä vaiheessa.
- Mm. The Pool Activity Level, Volitional Questionnaire, DQoL, QoL-AD, The Cornell-Brown Scale for Quality of Life, ADRQL, Bath Assessment of Subjective Quality of Life in Dementia, WHOQoL-BREF...

KOEKÄYTTÄMINEN

- Tavoitteena selvittää kuinka MIKE vastasi sille asetuttuihin laatukriteereihin (selkeys ja sovellettavuus)
- MIKEN psykometrisia ominaisuuksia ei ole tässä aikataulussa pystytty vielä tutkimaan. Koekäytössä testattiinkin lähinnä käyttökelpoisuutta.
- Psykometriset ominaisuudet:
 - **Pätevyys eli validiteetti** (validity) vastaa kysymykseen: mittaako mittari juuri sitä, mitä sen on tarkoituskin mitata
 - **Toistettavuus eli reliabiliteetti** (reliability) kertoo sen, kuinka johdonmukaisesti mittari toimii ja kuinka vähän mittausvirhettä mittarin tulokseen sisältyy.
 - **Muutosherkkyys** (sensitivity to change; responsiveness) voidaan ajatella olevan myös osa validiteettia. Muutoksen näkyminen arviointikertojen välillä.
 - **Käyttökelpoisuus** (feasibility) kuvaa sitä, onko mittari käyttökelpoinen rutiinikäyttöön (esim. hinta, käyttörajoitukset, tarvittava välineistö, aikatarve), hyväksyttävä ja merkityksellinen kyseisessä käyttötarkoituksessa. Tiedot käyttökelpoisuudesta voivat perustua sekä kirjallisuuteen että asiantuntijoiden ja mittaria käyttävien henkilöiden kokemuksiin ja arvioihin.

KOEKÄYTTÄJÄT

1. Kotona kokonainen elämä –hankekokonaisuus (Kouvola), Etelä-Suomen KASTE
2. Kymenlaakson Muistiluotsi (Kouvolan Seudun Muisti) +AMK
3. Liikunnan Iloa –hanke (Helsingin Alzheimeryhdistys)
4. Tuiran palvelukeskus (Oulun palvelusäätio)
5. Yli-lin kotihoito (Oulu)
6. Kiimingin päivätoiminta (Oulu)
7. Päiväkeskus Päivänkaari (Hämeenlinna)
8. Voutilan päivätoiminta (Hämeenlinna)
9. Päiväkeskus Olokolo (Hämeenlinna)
10. Hämeenlinnan koekäyttämisen koordinoi Kanta-Hämeen Muistiyhdistyksen LÄHDE –hanke, joka oli aluksi mukana myös MIKE-työryhmässä.
11. Palautteet/kommentit muistisairailta ihmisiltä, Muistiliitolta, Eloisa Ikä –koordinaatiolta ja Raha-automaattiyhdistykseltä.

Toisen version valmistuttua koekäytimme MIKE-työvälinettä **Oulun Seudun Muistiyhdistyksen Muistiparkki-päivätoiminnassa.**

Painotimme erityisesti muistisairaiden henkilöiden omaa kokemusta arvioinnin tekemisestä MIKElla. Saimme heiltä arvokasta palautetta.

Teimme vielä muutaman tarvittavan muutoksen.

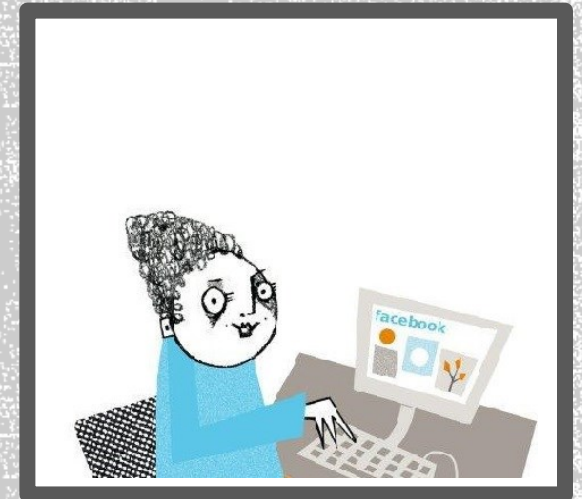
MUISTISAIRAIDEN MIKE-KOMMENTOINTIA

- ”Se on hyvä, että tämmösiä kysytään. Ei ole taidettu ennen näin kysyäkkään.”
- ”Kyllä me itekkin osataan sanoa, mitä me ollaan mieltä!”
- ”Ei tämä haastattelu vaikia ollu. Liian lyhyenaikaa vain kesti. Olisin puhunu enemmänki.”
- ”Tämmösen tarkastuksen vois tehdä aina silloin tällön. Että tietäs missä mennään.”
- ”Jaa, te lähettä kiertueelle. Saatan lähtä mukkaan jos tarttee. Istun siellä takapenkissä ja huutelen välillä kommentteja. Tärkiän asian puolesta!”
- ”Kyllä minusta tuntuu, ettei meitä muistisairaita aina kuunnella niinku pitäs. Vaikka jotku lääkärit. Ei ne mulle puhu, vaan vaimolle.”
- ”Ihan tässä pittää miettiä näitä asioita. Ja se on hyvä.”
- ”Kiva, että jotain kiinnostaa minun asiat.”

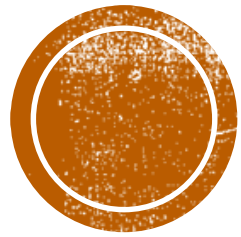
MIKE-ARVIOINTI

- Arvioinnin taustalla on aina käsitys siitä miksi arviointia tehdään ja kuinka tuloksia hyödynnetään (arviointisuunnitelma).
- Kun työntekijä tietää, miksi tekee arviointia, hän voi motivoida paremmin myös muistisairasta ihmistä arviointiin.
- MIKE-arviointi edellyttää arvioijalta tietoa eri muistisairauksista ja muistisairaahan ihmisen kohtaamisesta.
- MIKE-arviointi (voidaan tehdä myös vain jompikumpi)
 - haastattelu: koettu elämänlaatu
 - havainnointi: psyykkinen ja sosiaalinen toimintakyky

”Seulonta-arviointi”

MIKE-TYÖVÄLINEEN KÄSITTEET

ELÄMÄNLAATU

- ”hyvä elämä”
- Elämänlaatuun vaikuttavat useat tekijät, joille kukin ihminen antaa oman henkilökohtaisen arvon ja merkityksen.
- Muistisairauden takia moni joutuu luopumaan itselle tärkeistä asioista, mikä voi heikentää koettua elämänlaatua.

- "Elämänlaatu tarkoittaa ihmisen käsitystä omasta elämäntilanteestaan suhteessa omiin tavoitteisiin, odotuksiin ja huoliin oman kulttuurisen toimintaympäristön ja arvomaailman määrittelemässä viitekehyksessä." (WHO, 2004)

- **Elämänlaadun määritelmän osa-alueet:**

- **yksilön terveys** (physical)
- **Psyykkinen tila** (psychological)
- **Sosiaaliset suhteet** (social relationships)
- **Autonomia** (level of independence)
- **Henkilökohtaiset uskomukset** (spirituality, religion, personal beliefs)
- **Edellä mainittujen suhteet olemassa olevaan ympäristöön** (environment)

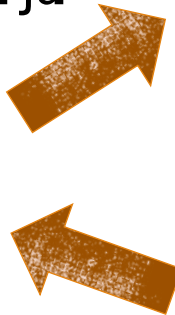

Selma asuu yksin, hänellä on lapsia, jotka eivät käy hänen luonaan. Selma ajattelee, ettei heidän välttämättä tarvitsekaan käydä, sillä heillä on omat elämänsä ja kiireensä. Hän saa muuta apua, mikäli hän sitä tarvitsee. Selma ymmärtää, että arjen keskeltä on vaikea ehtiä joka paikkaan.	Alma asuu yksin, hänellä on lapsia, jotka eivät käy hänen luonaan. Alman mielestä on väärin, etteivät lapset käy. Alman mielestä lasten tulisi käydä kylässä ja auttaa häntä. Onhan hänkin aina auttanut heitä. Niin on aina hänen suvussaan tehty.
---	---

PSYYYKKINEN TOIMINTAKYKY

- Liittyy ihmisen elämähallintaan ja – tyytyväisyyteen, mielenterveyteen ja psyykkiseen hyvinvointiin
- Käsittää mm. minäkäsityksen, itseluottamuksen, kyvyn tuntea ja ajatella
- Muistisairaahan ihmisen psyykkinen toimintakyky muuttuu herkästi ellei sitä tueta.

SOSIAALINEN TOIMINTAKYKY

- Kyky toimia ja olla vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa.
- Osallistuminen ja yhteisön sekä yhteiskunnan jäsenenä oleminen.
- Sosiaalisten suhteiden kautta syntyvät ihmisen minäkäsitys, itsensäarvostaminen ja itseluottamus.
- Muistisairaus heikentää vuorovaikutustaitoja → sosiaalinen arvostus voi vähentyä

YMPÄRISTÖN MERKITYS ARVIOINNISSA

- Ympäristön asenteet
 - Arvioijan ja läheisten suhtautuminen
 - Kannustava ja muistisairaahan mielipidettä ja osaamista arvostava asenne
- Fyysinen ympäristö
 - Toimivat välineet
 - Rauhallinen tila
 - Riittävä valaistus
 - Tuttu vai vieras ympäristö

**Onko arvioija
tuttu?**

**Onko arvioitavalla
tunne, että voi
luottamuksella
kertoa asioistaan?**

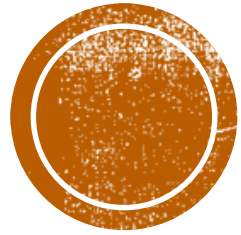

ARVIOINNIN ETIIKKA

- Muistisairaahan ihmisen arviointiin liittyy monia eettisiä kysymyksiä
 - Arvioijan tulee olla tietoinen mikä on oikein ja ihmislähtöistä muistisairaahan ihmisen näkökulmasta.
 - Voiko arvioida jos ei ole resursseja puuttua havaittuihin ongelmiin?
 - Kenen intresseistä arviointia tehdään?

- EI KOSKAAN ARVIOINTIA VAIN ARVIOINNIN VUOKSI, VAAN SILLÄ TULEE AINA OLLA KONKREETTINEN HYÖTY JA MERKITYS ARVIOITAVALLE HENKILÖLLE ITSELLEEN!

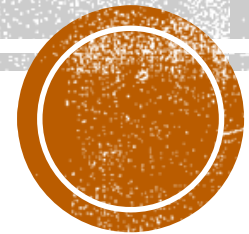

MIKE-HAASTATTELU

”KUN PUHUT, TOISTAT VAIN SITÄ MINKÄ JO
TIEDÄT. KUN KUUNTELET, SAATAT EHKÄ
OPPIA JOTAIN UUTTA.”

Dalai Lama

Hyvä haastattelija on hyvä kuuntelija:

Antaa aikaa ajatella, ei ilmaise tietävänsä vastauksia etukäteen, ei eksy omiin ajatuksiinsa, kestää hiljaisuutta, antaa haastateltavan ymmärtää että hän on haastattelun päähenkilö.

HAASTATTELU ARVIOINTIMENETELMÄNÄ

- **Haastatteluun vaikuttaa mm.**
 - haastateltavan motivaatio ja kyky tuottaa tietoa.
 - Kielen, käsitteiden ja sanojen merkityksien erot/yhtenevyydet
 - Sanaton viestintä
 - Tilanteen ilmapiiri
 - Roolien selvyys/epäselvyys
- Itsearviointi edellyttää riittävää kognitiivista toimintakykyä
→ haastattelu vaikeutuu muistisairauden edetessä → havainnointi antaa lisätietoa

HAASTATTELU ARVIOINTIMENETELMÄNÄ

- Strukturoitu haastattelu (valmiit kysymykset ja vastausvaihtoehdot)
 - helppo toteuttaa ja vie suhteellisen vähän aikaa.
 - Kyllä/ei kysymykset muistisairaalle helpompia kuin laajat sanallista ilmaisua vaativat kysymykset
 - Tulosten yhteenveto ja seuranta helpompaa ja nopeampaa

MIKE korostaa muistisairaahan mahdollisuutta kertoa näkemyksensä, vaikkei se olisi ulkopuolisen mielestä realistinen → tuetaan tunnetta itsemääräämisoikeudesta

MIKE-HAASTATTELU

- 15 kysymystä, joiden taustalla WHO:n määritelmä elämänlaadusta
 - Haastattelun kesto 15-30 minuuttia
 - Haastattelu tehdään mieluiten ilman läheisiä
 - Manuaalissa on ohjeet haastattelun suorittamiseen.
-
- MIKE-haastattelun porrastettavuus
 - Itsenäinen lomakkeen täyttäminen
 - Yhdessä keskustellen/haastatellen
 - Haastatellen
 - Haastatellen vastauskuvakortteja käyttäen

MITEN MIKE-HAASTATTELU HUOMIOI MUISTISAIRAUDEN AIHEUTTAMAT ERITYISPIIRTEET?

- Lomakkeen ulkomuoto selkeä/väljä
- Kysymykset kohtuullisen lyhyitä. Apukysymyksiä saa kysyä.
- Huomioi mahdollisen puheentuoton vaikeutumisen (symboliset hymiöt)
- Ottaa huomioon, että muistisairaudet ovat usein eteneviä (sovellettavuus sairauden eri vaiheissa käytettäväksi)

MITEN MIKE-HAASTATTELU HUOMIOI MUISTISAIRAUDEN AIHEUTTAMAT ERITYISPIIRTEET?

- Ottaa huomioon tarkkaavaisuuden keston heikentymisen (haastattelu nopea tehdä)
- Ottaa huomioon valintojen tekemisen vaikeuden (vain kaksi vastausvaihtoehtoa)
- Lomakkeen alun tieto-osio ottaa huomioon, että paikalla ja vuorokauden ajalla on merkitystä muistisairaalan ihmisen vireystilaan ja toimimiseen.
- Haastattelun kysymysten ja lomakkeen ulkomuodon kehittämisessä oli mukana muistisairaita ihmisiä.

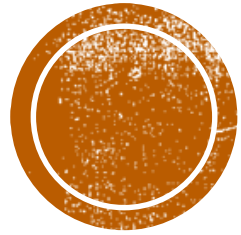
HAASTATTELUN KYSYMYKSET

1. Millaisena koet terveydentilasi? (Yksilön terveys, psyykkinen tila)
2. Oletko tyytyväinen kykyysi liikkua? (Yksilön terveys, autonomia)
3. Tunnetko itsesi virkeäksi? (psyykkinen tila, yksilön terveys)
4. Millainen mieliala Sinulla on ollut viimeaikoina? (psyykkinen tila)
5. Hyväksytkö itsesi sellaisena kuin olet? (psyykkinen tila)
6. Oletko innostunut ja kiinnostunut erilaisista asioista? (psyykkinen tila)
7. Onko Sinulla mahdollisuuksia tehdä mukavia asioita (esim. harrastukset, kerhot)? (Ympäristö)

8. Saatko riittävästi apua ja tukea, jos niitä tarvitset? (ympäristö, sosiaaliset suhteet, autonomia)
9. Oletko tyytyväinen kykyysi huolehtia omista päivittäisistä asioistasi? (autonomia, psyykkinen tila)
- ★ 10. Tuntuuko Sinusta, että Sinulla on riittävästi rahaa asioitteesi hoitamiseen? (autonomia, psyykkinen tila)
11. Oletko tyytyväinen asuinympäristöösi? (ympäristö)
- ★ 12. Onko Sinulla mahdollisuuksia tehdä elämänarvojasi ja vakaumuksiasi vastaavia asioita? (henkilökohtaiset uskomukset, ympäristö, sosiaaliset suhteet)
13. Tunnetko olosi turvalliseksi? (ympäristö, psyykkinen tila)
14. Onko Sinulla riittävästi ystäviä ja läheisiä? (sosiaaliset suhteet)
- ★ 15. Kärsitkö yksinäisyydestä? (psyykkinen tila)

MIKE-HAVAINNINTI

TOIMINNAN HAVAINNOINTI

- Itsearviointi edellyttää riittävää kognitiivista toimintakykyä → haastattelu vaikeutuu muistisairauden edetessä.
- **Toiminnan havainnointi** tuo arviointiin ulkopuolisen näkemyksen ja antaa arvokasta lisätietoa.
- **Strukturoitu havainnointi** auttaa keskittymään vain tiettyihin toimintakyvyn alueisiin - rajaa ja helpottaa.
- MIKE –havainnointilomakkeessa on muutamia kohtia kognitiivisesta toimintakyvystä (**oma-aloitteisuus, keskittyminen ja ongelmien ratkaiseminen**). Niiden on todettu olevan asioita, joilla on vaikutusta muistisairaahan ihmisen psyykkiseen (ja sosiaaliseenkin) toimintakykyyn.

TOIMINNAN HAVAINNOINTI

- Havainnoinnin onnistumista edistää arvioijan **kokemus ja tieto** miten muistisairaudet vaikuttavat ihmisen toimimiseen.
- Havainnointia voi helpottaa jos arvioija tuntee havainnoitavan entuudestaan. Tällöin vaarana se, ettei keskity hetkeen vaan peilaa aikaisempaan!
- Havainnointi ei aina vaadi suunniteltua toimintatuokiota, vaan esimerkiksi kotikäynninkin aikana ehtii nähdä ja kuulla monenlaista. (kuinka ihminen ottaa vastaan, katsekontakti, jutteleeko, onko kiinnostunut...)

SANALLINEN VAI SANATON VIENTINTÄ?

- Havainnoitaessa ihmisen toimintaa, saadaan tietoa hänen toimintakyvystään hänen **käyttäytymisensä ja sanattoman viestinnän** perusteella. Välttämättä ei tarvita yhteistä puhuttua kieltä.
- **Sanallinen viestintä:**
 - Sanat **7 %**, sanoilla kuljetamme lähinnä informaatiota, faktaa.
- **Sanaton viestintä:**
 - Äänen painotus, tauotus, väritys, korkeus **38 %**
 - Kehon kieli (eleet, ilmeet, asennot jne.) **55 %**
 - Sanattomalla viestinnällä välitämme asenteita, tunteita, energiatasoa jne.
- **Muistisairaus ja ikääntymiseen liittyvät fyysiset muutokset kehossa voivat muuttaa havainnoitavan sanatonta viestintää!**

TULKINTA VAI HAVAINTO?

- Havainnoija keskittyy havaintoja tehdessään vain siihen mitä silmin voi nähdä tai korvin kuulla eli mitä havainnoitava **konkreettisesti** tekee (= havainto)
- Havainnoijan ei tarvitse arviointia tehdessään pohtia miksi näin tapahtuu (= tulkinta)
- Tulkinta liitetään havaintoon sadasosasekunnissa.
- Tulkintaan vaikuttavat mm. havainnoijan oma temperamentti, asenteet ja sen hetkinen olotila (onko havainnoija itse väsynyt, turhautunut, iloinen, energinen jne). Havainnoijan on hyvä olla myös tästä tietoinen.

ESIMERKKI

- Tulkinta:

"Katja tykkäsi leipomisesta, sillä hän hymyili kuoriessaan omenaa."

- Havainto samasta asiasta:

"Katja hymyili kuoriessaan omenaa."

- hymy voi johtua monesta syystä: Katja halusi olla kohtelias ohjaajalle / Katja muisteli jotain mennyttä tapahtumaa / Katja peitti epävarmuuttaan hymyllä...
 - Tulkintojen teko voi vääristää havainnoinnin tulosta ja näin myös heikentää arvioinnin luotettavuutta.
- Huomioitavaa -kohtaan on hyvä kirjoittaa asiat, jotka jäivät askarruttamaan. Siihen voi kirjoittaa myös tulkinnallisia huomioita, jos kokee ne tärkeäksi!

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA HAVAINNOITAVA TOIMINTA

- Mielellään tuttu toimintaympäristö esim. harrastekerho tai kotiympäristö
- Merkityksellinen ja mieleinen toiminto motivoi ja yleensä siitä suoriutuu paremmin
 - onko arvioitava henkilö saanut itse valita toiminnan?
 - onko toiminto hänelle ennestään tuttu?
- Mitä pidemmällä muistisairaus on, sitä arkisempi ja tutumpi toiminta kannattaa valita.
- Kannattaa huomioida toiminnan toistettavuus (uudelleenarviointi)
- Sopivin ja virkein vuorokaudenaika havainnoitavalle

MIKE-HAVAINNOINTI

- **Havainnoitaessa olisi hyvä:**
 - Toimintaa ohjaa toinen henkilö kuin havainnoija.
 - Havainnoitavia henkilöitä vain yksi kerrallaan.
 - Havainnoija mahdollisimman passiivinen (ei puutu ohjaukseen) ja huomaamaton.
 - Havainnoija tutustuu etukäteen huolellisesti lomakkeeseen, jotta tietää mihin kiinnittää huomiota.
- Toimintaa havainnoidaan **kahdenkeskisissä- tai ryhmävuorovaikutustilanteissa**
- Havainnointilomakkeessa on 11 eri kohtaa → helppokäyttöisyys ja kevytrakenteisuus
- Manuaalissa on ohjeet havainnoinnin tekemiseen ja kohtien merkitsemiseen.

HAVAINNOINTILOMAKE

1. Toiminnan aloittaminen/oma-aloitteisuus
2. Itseluottamus/rohkeus
3. Valintojen tekeminen
4. Kiinnostuksen ilmaiseminen
(eleet, kehon kieli)
5. Toimintaan keskittyminen
6. Ongelmien ratkaiseminen ja virheiden korjaaminen
7. Tunteiden ilmaiseminen
8. Hyvän mielen/ilon ilmaiseminen
9. Toisten ihmisten huomioiminen
10. Katsekontaktin ottaminen
11. Keskusteluun osallistuminen
(ei välttämättä verbaalinen)

MERKINTÄOHJEET

- Havainnointia ei pisteytetä, vaan merkitään kirjaimin.
- Seurataan arviointikertojen välillä tapahtunutta muutosta yksittäisissä kohdissa.

E Ei suoriudu lainkaan

A Suoriutuu/ilmaisee avustettuna, lievää vaikeutta

N Suoriutuu/ilmaisee täysin omatoimisesti, normaalilla tasolla

Y Ilmaisee liikaa kyseistä asiaa, "ylisuoriutuu"

X Ei pystytty arvioimaan. Havainnointi ei onnistu, koska tekeillä oleva toiminto ei vaadi kyseistä asiaa

MIKE-HAVAINNOINTIA VOI HARJOITELLA VIDEON AVULLA:

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=JTKZDOZEXYK](https://www.youtube.com/watch?v=JTKZDOZEXYK)
#MUISTIMIKE-KOULUTUSVIDEO

TEHTÄVÄ: Havainnoi ryhmätilanteessa punavalkoraitapaitaista naista. Täytä havainnointilomakkeen kohdat. Käytä apuna manuaalin merkitsemisohjeita.

- Arviointia tehtäessä on hyvä kirjata toiminta mahdollisimman tarkasti (esim: *omenoiden kuoriminen osana piirakan leipomista, ei: leipominen*) → tarkka kuvaus auttaa suunnittelemaan uusinta-arvioinnin toiminnan.
- Arvioijan ei kannata etukäteen katsoa edellisen arvioinnin tuloksia, jotta ne eivät vaikuttaisi uudelleenarvioinnin tuloksiin.
- MIKElla arvioidaan muutosta tietyn ajanjakson aikana (esim. 3kk tai 6kk)
- Olosuhteet mahdollisimman samankaltaiset kuin ed. arvioinnissa.
- Kokonaispisteitä ei lasketa, sillä numeraalista lukemaa tärkeämpi on se missä kohdissa muutosta on tapahtunut.
- Tarkkoja ohjeita kirjaamiseen ei anneta, jokainen kirjaa omista lähtökohdistaan (arviointisuunnitelma). Tärkeää kiinnittää huomiota mahdollisesti vaadittaviin toimenpiteisiin.

MIKE- ARVIOINNIN UUSIMINEN

ESIMERKKEJÄ MIKEN KÄYTTÖMAHDOLLISUUKSISTA

- **PÄIVÄTOIMINTA:** Kirsti aloittaa muistisairaiden päivätoiminnassa. Hänelle tehdään alkutilanteen kartoitus MIKE-haastattelulla. Toiminnallisen ryhmän aikana arviointitietoa syvennetään MIKE-havainnoinnilla. MIKE-arviointi tehdään uudelleen esimerkiksi puolen vuoden välein (seuranta). Kirstille kerrotaan arvioinnin tuloksista. Positiiviset muutokset innostavat Kirstiä osallistumaan jatkossakin.
- **PÄIVÄTOIMINTA/KUNTOUTTAVA RYHMÄTOIMINTA:** Useamman osallistujan MIKE-arvioinneista tehdään koonti, jolla voidaan todentaa ryhmätoiminnan vaikutuksia. Tuloksista raportoidaan rahoittajalle. Osallistujille tehdyn MIKE-arvioinnin perusteella kehitetään päivätoiminnan sisältöä osallistujien tarpeita ja toiveita vastaavaksi.
- **KOTIHOITO:** Pentille tehdään MIKE-haastattelu osana toimintakyvyn arviointia. Kotikäynnin aikana tehdään myös toiminnan havainnointia. Työntekijä havainnoi kuinka Pentti ottaa hänet vastaan, ottaako hän katsekontaktia, jutteleeko ja onko oma-aloitteinen. Haastattelun aikana työntekijä havainnoi keskittymiskykyä ja valintojen tekemistä. Käynnin jälkeen työntekijä täyttää MIKE-havainnointilomakkeen. Pentin luvalla arvioinnin tuloksista kerrotaan myös tyttärelle. Läheisten mielestä on hyvä, että tällaisiin asioihin kiinnitetään huomiota, sillä he ovat olleet huolissaan yksinasuvan isän mielialasta.

ESIMERKKEJÄ MIKEN KÄYTTÖMAHDOLLISUUKSISTA

- **PALVELUASUMINEN**: Aino muuttaa palvelukeskuksen asuntoon omasta kodistaan. Hänelle tehdään tulohaastattelu MIKElla. Hänen kanssaan keskustellaan millaisia huolia tai odotuksia hänellä on muuttuneessa elämäntilanteessa. Vähän ajan kuluttua Aino osallistuu palvelukeskuksen liikuntaryhmään. Ryhmänohjaaja, joka on eri kuin haastattelija, tekee MIKE-havainnoinnin. Arviointien tulokset kootaan yhteen. Uusinta-arviointi tehdään puolen vuoden päästä. Haastattelussa selviää, että Ainolla on huono mieli siitä, ettei hän ole uudessa kodissa asuessaan päässyt osallistumaan hänelle tärkeään kirkon toimintaan. Hän ei ole sitä kehdannut aiemmin mainita. Sovitaan yhdessä, että jatkossa palvelukeskuksen vapaaehtoinen lähtee Ainolle kaveriksi.
- **MIKE on arvioinnin ja seurannan työväline, jonka käyttöä ohjaa tieto siitä miksi arviointia tehdään ja kuinka tuloksia hyödynnetään (arviointisuunnitelma).**

- MIKE –työväline tulostettavissa maksutta

<http://www.eloisaika.fi/aineisto/hankkeiden-tuottama-materiaali/>

- Vantaan koulutuksen livestreamaus katsottavissa

<Http://livestream.com/Infocrea-fi/mike-koulutus>

- Kunta-TV:n MIKE-video:

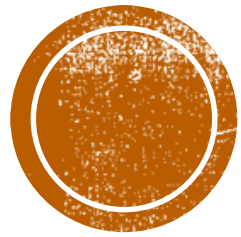
<https://www.youtube.com/watch?v=4U9zLKkSsRI>

- Sosiaalisessa mediassa #MuistiMike

- Maaret Meriläinen p.040 5209 172, maaret.merilainen@osmy.fi

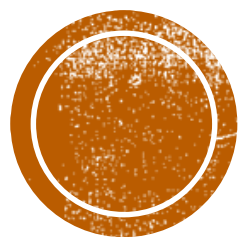
MIKE-TYÖVÄLINEELLÄ SAADAAN MUISTISAIRAAN

IHMISEN OMA ÄÄNI KUULUVIIN

JA TUETAAN TUNNETTA

ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUDEN SÄILYMISESTÄ!

KIITOS!

